

Vrena Friskoleförening

Rektorn vid Vrena friskola
rektor@vrenafriskola.se

Beslut för grundskola

efter förstagångstillsyn i den fristående skolan
Vrena friskola i Nyköpings kommun

Förstagångstillsyn i den fristående skolan Vrena friskola

Skolinspektionen har genomfört förstagångstillsyn i den fristående grundskolan Nyköpings kommun. Beskrivningar och beslut grundas på intervjuer med företrädare för huvudmannen, dokumentstudier samt observationer gjorda vid besöket.

Vrena friskola besöktes av Skolinspektionen den 28 januari 2013.

Fakta om skolan

Den fristående grundskolan Vrena friskola i Nyköpings kommun har startat sin verksamhet med 40 elever i förskoleklass och i årskurserna 1–5, något mindre än 70 procent av eleverna är inskrivna i skolans fritidshem. Huvudmannen har tillstånd att bedriva förskoleklass, fritidshem och grundskola årskurserna 1–6 och bedömer att verksamheten också kommer att omfatta de årskurserna fr.o.m. nästkommande läsår. Verksamheten är organiserad i tre grupper en för årskurserna 1 och 2, en för årskurserna 3–5 och en för förskoleklassen. Skolan organiserar undervisningen som samläsning i några ämnen för att på så sätt ha behöriga lärare som genomför undervisningen. För genomförande av undervisningen i några ämnen saknar skolan behöriga lärare. Under ett etableringsskede löser skolan detta genom att inte undervisa i samtliga ämnen under det första läsåret. I ämnet idrott och hälsa undervisar dock en lärare utan behörighet i ämnet. Skolan håller också på att etablera samarbete med andra mindre fristående skolor med syftet att skapa bättre förutsättningar för pedagogiska diskussioner, t.ex. kring bedömning och betyg.

Skolan har goda förutsättningar för att kunna expandera och har i övrigt förutsättningar för att erbjuda sina elever en undervisning av god kvalitet i en lugn och trygg skolmiljö. Skolinspektionen pekar i detta beslut på några områden nödvändiga för huvudmannen att åtgärda och enligt nedanstående anvisningar återredovisa till Skolinspektionen.

Skolinspektionens ingripande

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen huvudmannen för Vrena friskola en anmärkning.

Vrena Friskoleförening ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 7 juni 2013.

Personalkompetens

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Samtliga lärare som används har inte utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Skollagen anger att endast behörig lärare får bedriva undervisning. Om det inte finns tillgång till behörig lärare får en annan lärare bedriva undervisningen, sådan lärare får endast anställas för ett år i taget.

Tillsynen visar att skolan i några ämnen saknar behörig personal, t.ex. i ämnet idrott och hälsa. Undervisning bedrivs inte i samtliga ämnen men skolan kommer att göra så och måste då också anställa behöriga lärare för denna undervisning, t.ex. i ämnena hem- och konsumentkunskap och slöjd. Huvudmannen är medveten om detta och arbetar aktivt med att lösa frågan både genom fortbildning, rekrytering och genom samarbete med annan huvudman. Skolinspektionen vill vad gäller samverkan med annan huvudman, påpeka att samtliga undervisande lärare ska vara anställda av Vrena friskola.

Huvudmannen måste säkerställa att undervisande lärare har utbildning och behörighet för den undervisning de bedriver.

Författning

2 kap. 13-15, 18-19 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Huvudmannen måste säkerställa att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildning och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Motivering

Elever i samtliga skolformer utom förskola och förskoleklass ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Tillsynen visar att skolan saknar kompetens för att kunna vägleda eleverna i sådana val. Skolan har ett uppdrag att både vägleda men också utmana och ifrågasätta elevernas tankar om framtida studier och yrken. Inte minst i ett perspektiv av att elever generellt gör traditionella val, t.ex. utifrån föräldrars yrkesval eller utifrån rådande könsmönster. Dessa frågor behöver väckas tidigt om skolan ska kunna vidga perspektiven och skapa tankar om studier och yrken utanför de traditionsbundna vägarna så som författningarna beskriver. Eleverna behöver också ges vägledning, tidigt i sina studier, rörande språkstudier och betydelsen av dessa inför framtida studieval.

Huvudmannen måste säkerställa att modersmålsundervisning erbjuds enligt författningarna och att skolan har erforderlig kompetens för vägledning inför val av studie- och yrkesval och att detta uppdrag blir en del av elevernas lärande och utveckling i ett långsiktigt perspektiv.

Författning

2 kap. 29 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Malin Jern.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sanden
Avdelningschef

Gunnar Clausson
Enhetschef/Föredragande

Bilaga:

Bilaga Allmänt om tillsynen

Allmänt om förstagångstillsyn av fristående skolor

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn för att granska skolor och övriga verksamheter inom skolväsendet i kommuner och hos enskilda skolhuvudmän (fristående skolor).

Den första kontroll som görs av en huvudman som fått tillstånd att starta en fristående skola är etableringskontrollen. Denna görs våren före skolan ska starta i syfte att kontrollera att den planering som presenterades i ansökan går att genomföra.

Då en fristående skola startat görs efter 4–5 månader en s.k. förstagångstillsyn. Detta för att säkerställa att huvudmannen och skolan följer de föreskrifter som gäller för utbildningen, för att öka huvudmäns och rektorers kunskap om gällande författningar samt för råd och vägledning.

Förstagångstillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att uppnå kunskapskraven. Tillsynen inriktas mot huvudområdena: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen, enskild elevs rätt samt huvudmannaskap och godkännande.**

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning huvudmannens verksamhet avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar inom de granskade områdena.

Huvudmannen får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas. Företrädare för huvudmannen ges alltid möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut.

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på ett skriftligt underlag (verksamhetsredogörelse) samt den information som inhämtas via intervjuer.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om tillsyn finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).